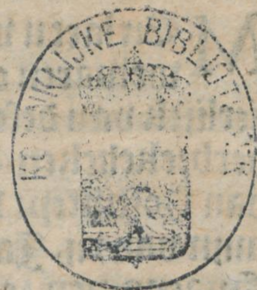
BLYDE
TYDINGHE
VAN HET

Ghemaeckte bestand/tusschen zijne Majesteyt den Coninck van Spaengien/ende die Doorluchtichste Princen Albert ende Isabella Clara Eugenia/ Eertshertoghen van Oostenrijck/ter eenre. Ende die Doorluchtighe Heeren/die Heeren Staten Generael vande Vereenichde Nederlantsche Provintien/ter ander zijden/ghedaen voor den Stadt-huyse der Stadt Antwerpen op den vierden April. Int Jaer 1609.

Mitsgaers een cort verhael vande Triumphante vieringhe die daer over ghesciet is/

Eerst Gedruckt tot Antwerpen by Abraham Verhoeven/ 1609.

Blijde tijdinghe van het ghemaeckte Bestand: tusschen sijne Majesteyt / eñ hunne Doorluchtige Hoocheden ter eenre / ende de Ed. Mo. Staten vande vereenichde Nederlanden ter ander zijden het welcke tot Antwerpen den 14. April 1609 is af-ghelesen / ende misgaders de Triumphante vieringhe die daer over is gheschiet.

GElijc de Menschen nae eenen grooten hongers noot seer vpericht aen het eten vallen / ende sonderlingen lust eñ smaec daer in hebben; so gaet het oock met alle aertsche saken: hoe langher ghederft / hoe blijder geerft. Dat canmen aen desen stille-stand van wapenen (die nochtans maer eenen voor-smaeck van Vredeis / die de ghene / die van herten naer vrede hongheren / niet ten vollen en can versaden) Siet hoe blijde wort hy ontfanghen / hoe heerlick af-ghelesen / hoe springhen de herten in het lijf van de Brabandsche (die dese spijse lange behoeft hebben.) Hoe comen de vrienden nu by een: Ghy condt het beter sien / dan ick het can schrijven; beter bedencken / dan ick het can spreken: Daerom wille ick my laten ghenoegen. Eerst de woorden der af-lesinge hier te stellen; Daer naer hoe daer over is gheviert: ende eyndelick eenige dingen verhalen die daer nae zijn ghevolcht. De woorden dan (soo sy den 14. April 1609. voor het Stad-huys tot Antwerpen zijn af-gelesen / ende by Abraham Verhoeven Drucker aldaer gedruckt zijn) zijn dese.

MEn laet u weten dat ter eeren van God almachtich / ende tot welvaren ende rust van't gheheel Kerstenrijck / eñ particulierlijck van dese Nederlandẽ / eene goede / vaste / oprechte ende onverbrekelicken Treve / Stille-stande ende Cassatie van alle Acten van Hostiliteyt veraccordeert eñ gesloten is / voor eenen tijt eñ termijn van xij. Jaren / tusschen de Majesteyt vanden Coninck van Spaengnien / etc. De Doorluchtichste Eertshertoghen onse souvereyne Princen ter eenre / eñ de Staten Generael vande vereenichde Nederlandtsche Provincien ter ander zijden / zoo ter Zee / andere wateren / als te lande / in alle hunne Coninckrijcken / Landẽ eñ Heerlijchedẽ ende voor alle hunne Ondersaten ende Inwoonders / van wat qualiteyt eñ conditie sy zijn / dewelcke gedurende de voorsz. Treve / sullen van nu voortaen mogen hanteren blijven eñ sejourneren inde Landen de eene vande andere / ende aldaer vrijelic eñ onbekommert hunnen Coopmans-handel ende Commercie drijven / soo wel ter Zee / andere Wateren / als te Lande / eñ weder keeren int gebruyc van hunne goederen / alles ghelijck dat breeder verclaert is by de Artijckelen vanden voorsz. Treve: Eñ

men

men beveest van wegen hunne Doorluchtichste Hoocheden aen allen ende eenen yeghelijcken onder hunne onderdanicheydt en ghehoorsaemheydt gheseten/ t'voorschreven Bestandt onverbrekelick t'onderhouden/ sonder daer tegens yet te doen/ op pene van ghestraft te worden als Inbrekers vanden Peys ende Tractaet sonder eenighe gratie/ gunste/ verdrach/ oft dissimulatie.

VOor het af-lesen van den Treve oft Bestandt/ soo wert de grootste Clocke/ die van 24. stercke Mannen moet ghetrocken worden/ gheluydt (diemen wel tot Ordam ende Lillo/ jae wel vier mijlen verde hooren can) die in langhen tijdt niet en was ghehoort/ met oock alle de Clocken vander stadt soo wel van de vijf Prochie Kercken/ als alle Cloosters. De af-lesinghe ghesthiede in deser manieren.

Voor het Stadt-huys was gemaeckt een seer heerlijcke Stellagie/ waer op dat gheseten waren de voornaemste Heeren/ ende daer wert oock eerst met veerthien Trompetten eer de af-lesinghe gheschiede/ seer Triumphelijck gheblasen/ dat van alle de inwoonders met een groot verlangen ende blijschap wert aenghehoort. Na de af-lesinghe wert die van het Casteel belast haer gheschut te lossen/ oft af te schieten/ als dat soo haest niet en geschiede : is den Marquis Spinola met zijn sester te paerde gheseten zijnde daer henen ghereden/ doen hoordemen terstont het groot gedonder van alle het groot gheschut/ soo wel van het Casteel als vande stadt ende oock vande Oorloghs schepen die voor de stadt laghen. Groote Banketten zijnder gehouden op het Stadt-huys ende andersins als het Bestandt gesloten was/ te weten den 9. April/ 1609. Waer dat vele groote Heeren/ jae Geestlijcke en Wereltlijcke genoodiget waren/ waer dat op de gesontheyt vande Majesteyt van Spaengien/ en de Majesteyt van Vranckrijck/ en de Majesteyt van groot Bretaengien/ ende de Eertshertoghen ende den Prince Mauritius goede droncken met eerbiedinghe werden ghedaen.

Des avonts naer de af-lesinghe gheschiede de heerlijcke ende Triumphante vieringhe/ wederom met het los-schieten van het grof gheschudt/ ende het luyden vande grootste Clocke/ als alle andere Clocken. Voor eerst de ses gesworen Goetwillighe/ oste Gilde-broeders/ elck voor hare Camer/ te weten/ den Ouden Voetboghe/ ende den Jonghen Voet-boghe/ ende oock beyde de Handt-bogen/ den Ouden ende den Jonghen Hand-boghe/ mitsgaders oock de Cleveniers Gilde/ ende de Schermers Gilde/ die seer heerlick/ ende elck om het schoonste gheviert hebben. Item alle de Capiteynen vande Borgherije was belast dat sy een yeghelijck die onder hare Wijcke sorteerden/ souden ghebieden te vieren/ het welcke oot seer geerne ghesthiede/ alsoo dat het scheen dat de stadt in brandt hadde ghestaen. In somma een yegelijck die vierde om het schoonste/ so met Peck-tonnen als Vyer-pijlen/ Vuzeen/ ende meer andere vreemde Vyer-wercken. Ende dit en ghesthieden oock niet/ sonder een groot vermaeck ende vrolickheyt vande ghebueren/ den eenen ghebuer den anderen beschenckende/ betoonende alsoo de groote vreucht ende blyschap die sy hadden in desen Treve ende Bestant. De Borghers vander stadt zijn nu al oftse ontbonden waren/ so gaense nu wandelen buyten der stadt/ als naer Marcgraven Lyde/ Borgherhoudt/ Berchem/ Deuren/ ende meer andere plaetsen daer ontrent de stadt gheleghen/ het welcke haer in vele Jaren niet en heeft moghen gebeuren/ waer datmen oot siet groote gereetschap maken (om de huysen ende schoone speel-hoven/ die door dese langhdurighe Oorloghe verdestrueert zijn gheweest/

wederom

werom op te timmeren.) Alle dinghen is buyten beter coop als inde stadt/ een Pot
Bier heeftmer een halven stuyver beter coop als inde stadt: So datde wandelinge
op der stadt Vesten/ende inde Nieuwe Stadt (hoe-wel dattet seer plasierighe wan-
delinghen syn) nu ghedaen hebben/het is nu al buyten te doen.
De Schepen ende schuyten en waren niet te tellen die te Lillo laghen/die ghero-
men waren uyt Hollandt ende Zeelandt ende andere plaetsen gheladen met volck.
Men behoeft nu geen Pas-poorten meer te thoonen/ende men can daer ooc nu veel
beter coop varen/hoe wel sy noch moesten verschepen/tot dat daer ander orden sal
ghestelt werden/in't vervoeren vande goederen moesten oock noch aen beyde zijden
verlicent werden. Wanneer die van Antwerpen de Hollanders in hare stadt sa-
ghen comen/spronghen haer de tranen van bijschappe uyt de ooghen : De vrou-
wen leyden hare handen te samen/Godt danckende dat sy den tijdt noch beleefden/
dat sy de Hollandtsche ende Zeelandtsche Huycken soo vry mochten sien comen;
segghende: dat het haer wel ghegaen was / doen sy die vry mochten sien / ende dier-
ghelijcke redenen meer. Daer waren op eenen dagh van Middelburgh tusschen de
twintich ende dertich schepen naer Antwerpen af-gevaren. In Hollandt tot Dort/
Rotterdam/ Maes-landt/ Sluys/was het al; Loop/loop/ naer Antwerpen. Alle
dit volck mocht vry ende vranck tot Antwerpen gaen wandelen/sy ginghen lustigh
door alle de straten/de poorten stonden op: het welck in soo veel Jaren niet geschied
en was: ende dit alles tot groot vernoeghinghe van alle menschen. Van Bommel
gaet het volc na s'Hertoghen Bos/als of het Processie ware : Het welcke ooc van
andere steden can verstaen worden. Wy latent met het ghene dat wy ghehoort heb-
ben blijven. Ende late de Brabantsche (maer voor al de Cramers die hier winste
by doen) vrolijc wesen. Ghy zijt wel bestelt voor u twee blancken. Claeght niet over
my/ick en claghe over u niet. Het is geschiet metter haest/om den Cramer aen gelt
te helpen/op dat hy eens mach drincken/als hy heesch is van roepen;

Hier wat Nieus vande blijde tijdinghe van het ghemaeckte Bestandt.

